

[Hjortnæs.]

Et af problemerne pegede fru Ebba Strange selv på, det er den politiske konstellation. Et andet problem er den finansielle side af sagen. Jeg har ikke nogen nøjagtig beregning over, hvad det vil koste, men efter de tal, som er opgivet fra ministeriet på et tidligere tidspunkt, som jeg har kunnet sætte mig ind i, skulle det koste et sted mellem 50 og 100 mill. kr. Og da det er penge, som skal skaffes inden for socialministeriets eget budget, således som vi jo opererer med finanslovproblemer for øjeblikket, er det altså penge, man skal tage fra områder, som måske dårligt kan undvære pengene i dag. Derudover er der utvivlsomt også nogle organisatoriske, tekniske og praktiske problemer i øvrigt.

(Kort bemærkning).

Erlendsson (FP):

Jeg mener ikke, der er noget urimeligt i, at befolkningen bevidstgøres på dette område også med hensyn til de økonomiske udgifter, det her drejer sig om. Jeg har udtrykkelig sagt, at vi ønsker, alle skal have lige adgang til lægehjælp, og hvis man ud fra et lægefagforeningssynspunkt skulle sige, hvad det betyder, at alle kom i gruppe 1, så har jeg jo påvist, at fortjenesten for lægen er større ved gruppe 1-patienter end ved gruppe 2-patienter, fordi det drejer sig om en næsten dobbelt så stor udgift, i 1970 ca. 145 kr. pr. år for gruppe 1 og ca. 80 kr. pr. år for gruppe 2-medlemmer. Så fra lægeside kunne man da kun være tilfreds med, at alt blev gratis for folk i den retning. Hvilket fag, hvilket erhverv ville ikke være tilfreds, hvis alle ydelser, som erhvervet stod for over for befolkningen, blev betalt af samfundet, det kan da kun være en fordel. Men jeg tænker altså samfundsøkonomisk, samtidig med at vi på ingen måde ønsker at stille befolkningen ringere.

Jeg tror, at sådan et refusionssystem kunne ordnes meget let, men det mener hr. Hjortnæs altså ikke, og vi må jo så stå hver for sin påstand, naturligvis.

Socialministeren (Eva Gredal):

Det sidste af fru Ebba Strange stillede spørgsmål vil jeg mene egner sig bedre for besvarelse i socialudvalget, og jeg skal derfor besvare det dér.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. samt afskrivningsloven. (Procenttillæg, ekspropriation, jordfordeling og afløste jordrentebrug m. v.).

(Lovforslag nr. 98. Fremsat 28/2 75).

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Sammen med denne sag foretages de under punkterne 6-8 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om særlig indkomstskat m. v. [af Ove Jensen og Glistrup].

(Lovforslag nr. 62. Fremsat 20/2 75).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. samt afskrivningsloven. (Procenttillæg, ekspropriation, jordfordeling og afløste jordrentebrug m. v.). [af Bernhard Baunsgaard m. fl.].

(Lovforslag nr. 65. Fremsat 20/2 75).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. samt afskrivningsloven. (Procenttillæg, ekspropriation, jordfordeling og afløste jordrentebrug m. v.) [optaget af Anders Andersen].

(Lovforslag nr. 8. Fremsat 24/1 75 af finansminister Anders Andersen. Taget tilbage 21/2 75 af ministeren for skatter og afgifter Svend Jakobsen. Optaget 21/2 75 af Anders Andersen).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Ministeren for skatter og afgifter (*Svend Jakobsen*):

Problemerne omkring den særlige indkomstskat har jo i de foregående samlinger været behandlet her i tinget og i skatte- og afgiftsudvalget. Drøftelserne er foregået med udgangspunkt i forslag fremsat af den tidligere regering, og endvidere har fremskridtspartiet tidligere fremsat et forslag om helt at ophæve loven.

Nu har vi i dag 4 lovforslag til første behandling. Min tale her i første omgang skal først og fremmest dreje sig om de forslag, der er fremsat af andre partier, det vil sige venstre, det vil sige det radikale venstre, og det vil sige fremskridtspartiet. Men det er klart, at der er en sådan sammenhæng mellem disse 3 forslag og det forslag, som er fremsat af regeringen, at jeg også må komme ind på dele af dette.

Jeg skal ikke knytte mange bemærkninger til det forslag, som medlemmer af fremskridtspartiet har fremsat. Det er som nævnt en genfremsættelse af forslaget om helt at afskaffe den særlige indkomstskat. For mig at se viser de 3 andre forslag, at fremskridtspartiets forslag ikke kan vinde tilslutning her i folketinget, og det kan i hvert fald ikke få tilslutning fra mig.

Da fremskridtspartiets forslag var til behandling i forrige samling, blev der bl. a. af socialdemokratiets ordførere peget på en række forhold, der efter min opfattelse taler afgørende imod forslaget. Jeg skal ikke gå ind på detaljerne, men skal minde om, at den særlige indkomstskat jo giver staten og kommunerne et årligt provenu på omkring 600 mill. kr., hvortil kommer den selskabskat, som aktieselskaber betaler af deres særlige indkomster.

Dette provenu ville jo gå tabt, hvis fremskridtspartiets lovforslag gennemførtes, og samtidig ville der blive lukket op for en række nye muligheder for legale skatteunddragelser. Det er mit indtryk, at forslagsstillerne tager meget let på disse ting, efter min vurdering alt for let.

Hvad dernæst venstres og det radikale venstres forslag angår, er der jo et betydeligt sammenfald i sigtet med disse to partiers forslag og med regeringens forslag. På en række områder er der direkte sammenfald: det gælder problemerne vedrørende ekspropriation, jordfordeling og ejendomme, der

har fået afløst jordrentepligt. Trods det fælles sigte er der forskelle i opfattelsen af, hvorledes man mest hensigtsmæssigt og rimeligt når til en opgørelse af fortjeneste ved salg af fast ejendom, der på den ene side fører til en skærpet beskatning af de ekstraordinært store fortjenester og på den anden side afskaffer eller lemper beskatningen ved almindelige ejendomsverdragelser.

Det radikale venstres forslag har også på dette område mange fælles træk med de lovforslag, som er fremsat af den forrige og af den nuværende regering. Der er også her tale om visse lempelser af den særlige indkomstskat, når sælgers fortjeneste kun er udtryk for, at ejendommens værdi er steget nogenlunde i takt med den almindelige prisudvikling i de år, hvor sælgeren har haft ejendommen. Til gengæld vil det radikale forslag ligesom de to øvrige forslag medføre, at den særlige indkomstskat ved særlig store fortjenester skærpes.

De skattebeløb, som skal betales efter det radikale forslag, vil i en række tilfælde nogenlunde svare til den skat, der skal betales efter venstres og efter regeringens lovforslag. I nogle tilfælde vil det radikale forslag føre til en skat, der er lidt højere end skatten efter venstres forslag, men lavere end efter regeringens forslag. I andre tilfælde kommer skattebeløbet efter regeringens forslag til at ligge imellem det af venstre fremsatte forslag og det af det radikale venstre fremsatte forslag.

Udgangspunktet for opgørelsen af den skattepligtige fortjeneste er ligesom efter de gældende regler og i de to øvrige lovforslag forskellen mellem ejendommens salgspris, den såkaldte afståelsessum, og anskaffelsessummen. Er ejendommen erhvervet før den 1. januar 1966, kan skatteyderen vælge at benytte ejendomsværdien ved 13. alm. vurdering i 1965 i stedet for anskaffelsessummen. Den således opgjorte fortjeneste nedsættes derefter ved, at der gives tillæg til anskaffelsessummen. Efter de gældende regler og efter venstres og regeringens lovforslag er der tale om to tillæg til anskaffelsessummen, og de beregnes som procenter af anskaffelsessummen, eventuelt af ejendomsværdien fra 1965. Det ene tillæg beregnes med en fast procent, det andet med en procent, der varierer efter besiddelsestidens længde.

Efter det radikale forslag afskaffes begge

[Ministeren for skatter og afgifter.]

disse tillæg til anskaffelsessummen og erstattes af ét tillæg til anskaffelsessummen, som forhøjes i takt med den stigning i reguleringspristallet, der har fundet sted, siden sælger erhvervede ejendommen. Også her kan der tages udgangspunkt i ejendomsværdien 1965, og der skal ikke tages hensyn til pristigninger i perioden forud for januar 1966.

Foruden disse tillæg til anskaffelsessummen gives der et fradrag i den skattepligtige fortjeneste efter de gældende regler, og efter venstres og regeringens lovforslag drejer det sig som hovedregel om et fast fradragsbeløb. I det radikale forslag skal dette fradragsbeløb være større, jo længere sælger har ejet ejendommen, og er der gået mere end 4 år siden erhvervelsen, skal fradraget være væsentlig højere end efter de nugældende regler. Også disse fradrag skal efter det radikale forslag pristalsreguleres, men kun med virkning fra januar 1974.

Tanken om at forhøje det faste fradrag er vi enige med det radikale venstre om. Den kan medføre en rimelig begrænsning af den særlige indkomstskat ved salg af en række mindre ejendomme. Den vil desuden begrænse skatten ved ejendomssalg, hvor procenttillæggene til ejendomsværdien fra 1965 er små, fordi ejendomsværdien dengang blev fastsat lavt.

Dette synspunkt har da også fundet udtryk i regeringens forslag, hvor fradraget foreslås forhøjet fra 20.000 kr. til 60.000 kr., dog således at der over en 3-årig periode højst kan fradrages 100.000 kr. Efter det radikale forslag kan fradragsbeløbet blive endnu højere, f.eks. vil det i 1975 blive 142.500 kr., hvis sælger har haft ejendommen i mere end 7 år. Har han derimod haft ejendommen i en kortere periode, bliver det foreslåede fradrag mindre, nemlig fra 34.200 kr. og op til 102.600 kr.

Som nævnt er jeg enig i, at det faste fradrag i den skattepligtige fortjeneste bør forhøjes. Jeg synes også, der er noget, der taler for at give større fradrag, jo længere sælger har haft ejendommen. Alligevel må jeg advare imod at lade fradragsbeløbet variere med besiddelsestidens længde, for det drejer sig jo ikke om et fradrag, der indrømmes ved hvert enkelt ejendomssalg, men om et fradrag i alle de fortjenester på ejendoms-

salg, som skatteyderen har opnået i løbet af et indkomstår. Derfor må fradragsreglen udformes således, at den kan anvendes også i de tilfælde, hvor der i samme år sælges ejendomme med besiddelsestid af forskellig længde. En skatteyder kan f. eks. i samme år sælge to ejendomme, som han har købt på forskellige tidspunkter. Det kan også forekomme, at der sælges en ejendom, hvis grund er købt i ét, mens bygningerne er opført et andet år. Hvilken besiddelsestid skal man så lægge til grund, når det foreslåede fradrag skal beregnes? Det er der, så vidt jeg kan se, ikke taget stilling til i den foreslåede fradragsbestemmelse. Disse problemer må altså overvejes nøjere, men jeg synes, det også her er vigtigt at holde sig for øje, at vi skal sigte mod ikke at gøre loven mere kompliceret, men i den udstrækning, det er muligt, forenkle den.

Man må også være opmærksom på, at reglen gerne skal udformes således, at en sælger, der udstykker sin ejendom i flere parceller og sælger en enkelt parcel om året, ikke slipper for at betale særlig indkomstskat, fordi han flere år i træk får ret til et meget stort fradrag i fortjenesten.

For en ordens skyld skal jeg lige nævne, at lovforslaget indeholder forskellige mere tekniske bestemmelser, som i givet fald bør overvejes nærmere under den kommende udvalgsbehandling; det gælder bl. a. bestemmelsen om pristalsregulering i § 1, nr. 6, hvor der ikke er taget hensyn til, at reguleringspristallet tidligere blev beregnet med januar 1963 lig 100 og nu beregnes med januar 1971 lig 100.

Men jeg betragter det radikale venstres lovforslag om særlig indkomstskat af fortjeneste på fast ejendom som et bidrag til at få gennemført den omlægning af den særlige indkomstskat, som folketinget så længe har arbejdet med. Behovet for denne omlægning er fremkaldt af de senere års stærke stigninger i ejendomspriserne, og det radikale venstres forslag vil ligesom venstres og regeringens forslag skærpe beskattningen af de ekstraordinært store fortjenester, og det betragter jeg selvfølgelig som et positivt træk ved forslaget.

Desuden søger forslaget at forenkle selve skatteberegningen, og forenkling på dette område vil afgjort være en fordel, men nogle af forenklingsforslagene har efter min

[Ministeren for skatter og afgifter.]

vurdering fået en udformning, der næppe er tilfredsstillende rent teknisk. Det er også min vurdering, at pristalsreguleringen vil gøre det endnu vanskeligere for den enkelte borger at forstå denne i forvejen indviklede lov; jeg tror, det vil være vanskeligere for den enkelte borger at beregne sig frem til, hvordan hans stilling vil være, hvis vi indfører disse pristalsreguleringer i loven.

Men selve forenklingssideen er jeg enig i, og i det forslag, jeg har lagt frem, har vi da også fjernet reglen om 5 pct.s fradrag, således som den tidligere var i § 7 a, stk. 6, til fordel for alene at operere med kronefradraget, det, som maksimalt kan blive 100.000 over en 3 års periode.

Det mest bemærkelsesværdige ved venstres lovforslag er vel nok, at det varierende tillæg til anskaffelsessummen her foreslås forhøjet fra 6 pct. til 9 pct., der vel at mærke skal beregnes efter rentesrentemetoden.

Ligesom socialdemokratiet modsatte sig dette forslag under forhandlingerne med den forrige regering, er det den nuværende regerings opfattelse, at man bør finde frem til en mere rimelig ordning. Beregnet efter rentesrentemetoden kommer et varierende tillæg på 9 pct. efter 16 års besiddelsestid op på i alt 297 pct., og jeg kan også nævne, at det efter 24 år vil være 691 pct. Tillæg af denne størrelsesorden vil efter regeringens opfattelse kunne give selv meget betydelige fortjenester en fordel, som går videre, end hensynet til de almindelige ejendomsoverdragelser taler for, og derfor genfinder man ikke dette forslag i den nuværende regerings lovforslag, hvor det i stedet foreslås at forhøje det varierende tillæg fra 6 pct. til 8 pct. uden anvendelse af rentesrentemetoden.

En anden ulempe ved venstres forslag er efter min opfattelse, at lempelsen bliver for lille i en række tilfælde, hvor en mindre ejendom sælges. Særlig galt er det, hvis anskaffelsessummen eller vurderingen i 1965 var meget lav. Her hjælper selv et stort procenttillæg til anskaffelsessummen kun lidt;

selv en stor procentdel af et lavt tal giver jo kun et lille tillæg som facit.

Det er af hensyn til sådanne tilfælde, at regeringen foreslår det faste fradrag i årets ejendomsfortjenester forhøjet fra 20.000 til 60.000 kr., som jeg tidligere har nævnt. Til gengæld foreslår regeringen, at det faste tillæg til anskaffelsessummen nedsættes fra 30 pct. til 20 pct.

Jeg vil til sidst understrege nødvendigheden af, at folketinget hurtigt gennemfører en ændring af loven om særlig indkomstskat. Regeringens forslag er udarbejdet med henblik herpå. Jeg har bestræbt mig på at finde en balance mellem hensynet til en letelse for de mindre jordbrugere og en skærpelse for de store gevinster, og jeg har uændret fastholdt en række bestemmelser fra den tidligere regerings forslag.

Det er sket i bestræbelsen på at opnå bred tilslutning til den nødvendige og meget påtrængende revision af loven om særlig indkomstskat, og jeg skal opfordre til, at det arbejde, som så længe har været i gang på revisionen af denne lov, hurtigt må finde sin afslutning.

Kampmann (S):

Jeg håber at være enig med de efterfølgende ordførere i, at vi her ved førstebehandling måske ikke går så dybt i de enkelte fire forslags tekniske detaljer, men alene strukturerer diskussionen efter visse hovedmålsætninger.

Det første hovedformål for mig er et teknisk hovedformål; vi kan også kalde det et forenklingshovedformål. Herunder regner jeg det til ministerens forslag for at være en fordel, at man nu har søgt at nå til en løsning omkring den særlige indkomstbeskatning ved ekspropriation, ved jordfordeling og i forbindelse med de afløste jordrentebud.

Jeg regner det også for en fordel ved det radikale forslag, at der i hvert fald er tilstræbt en forenkling. Herved tænker jeg på, at hvor venstres forslag og det socialdemokratiske forslag opererer med tre reguleringsfaktorer, når fortjenesten skal reduce-

[Kampmann.]

res, regner de radikale med to reguleringsfaktorer. De to andre forslag opererer med at tillægge 20 pct. og 30 pct. som fast procentsats og derefter 8 pct. løbende årlig, og for venstres vedkommende 9 pct. med rentes rente, og derefter opererer man med et fast beløb. Her opererer det radikale forslag kun med to reguleringssatser, nemlig et ret stort fribeløb, der pristalsreguleres, og derefter en årlig pristalsregulering.

Imidlertid er det afgørende, som også ministeren var inde på det, at det kun er en tilsyneladende forenkling, at man arbejder med to reguleringssatser, bl. a. fordi de kan være vanskelige at anvende, uoverskuelige og give anledning til idelige revisioner, al den stund der ikke er nogen grund til at antage, at prisudviklingen vil gå i stå fra den ene dag til den anden, selv om man med den fornuftige politik, regeringen har lagt op til, må gå ud fra, at den bliver afdæmpet. Jeg mener dog, at selve hovedsigtet i det radikale forslag om at opnå en vis forenkling i beregningen — og hermed forstår jeg anvendelse af få reguleringsfaktorer, når fortjenesten, som derefter beskattes, skal opgøres — er sympatisk, og ministeren har da også givet udtryk for det samme.

Det næste hovedprincip, jeg vil opholde mig ved, er, at kapitalvindingsbeskatningen ikke bør forvride de almindelige ejendoms-handeler. Herved tænker jeg på, at det må være et ideelt sigte for os, at man ikke konstruerer ejendomshandlerne således, at de passer bedst muligt til beskatningsreglerne. En forvridning kan jo være at operere med særlige pantebreve, som kan nedregulere salgssummen. Det kan også være, at beskatningsreglerne stimulerer hurtige salg, hvor man ellers ikke ville have solgt. Det kan også være, at man kun sælger en enkelt eller to parceller årlig, hvor det måske havde været mere hensigtsmæssigt at sælge alle parcellerne på én gang. Det er det, jeg kalder, at beskatningen forvrider et almindeligt forhandlings- og salgsforløb, og det må være vores opgave i udvalget at opstille et system således, at man mindst muligt forvrider.

Derefter kommer jeg frem til den politiske vurdering. Dér er det helt klart, at socialdemokraterne uden videre må forkaste fremskridtspartiets forslag. Uanset hvordan man stiller det op, drejer det sig her, som

ministeren var inde på, om, at man af arbejdsfrie indkomster til de offentlige kasser inddrager et provenu på over 600 mill. kr. om året. Hvis man forestillede sig, at fremskridtspartiets forslag blev vedtaget og man skulle opkræve de 600 mill. kr. om året andetsteds, ville man altså skulle tage dem fortrinsvis af arbejdsindkomster, og det er det sædvanlige, vi oplever fra fremskridtspartiet: de arbejdsfrie indkomster skal altså ikke beskattes, men arbejdsindkomsterne, hvor mellemindkomster i dag har en marginal trækprocent på 55-60 pct., skal yderligere beskattes. Det angiver, ligesom vi så omkring boligforliget og alle andre steder, hvad det er, fremskridtspartiet ønsker med sine skatteforslag; her er det lagt klart frem. Socialdemokratiet er fuldstændig kompromisløst imod enhver politik af den art.

Derefter er vi betænkelige ved venstres forslag af provenuemæssige grunde. Jeg kunne lige så godt have sagt på grund af rentesrenteberegningen, for det er i og for sig det samme. Det er vores opfattelse, at det gør det fuldstændig uoverskueligt at beregne, hvad den provenuemæssige effekt er af venstres forslag. Jeg har da også set den tidligere finansminister i sin fremsættelsestale være meget, meget forsigtig i sit skøn over, hvad provenukonsekvenserne er af hans forslag.

Socialdemokraterne vil ikke gå med til at forringe provenuet ved kapitalvindingsbeskatningen. Tværtimod ønsker vi at stramme provenuet, fordi det er en beskatning af arbejdsfrie indkomster.

Så vidt jeg forstår det radikale forslag, ligger der ikke — i hvert fald ikke i sigtet — nogen provenuforringelse i det. Hvis det er en misforståelse, beder jeg ordføreren om at rette denne misforståelse, men jeg har ikke forstået det på den måde, at der har været tilsigtet nogen provenuforringelse, og det betyder, at vi også af den grund er sympatisk indstillet over for dele i det radikale forslag.

Når vi har set på provenuet og på den måde skilt visse af forslagene ud fra hinanden, er det også afgørende, som ministeren var inde på, at se på fordelingen, og dér er det karakteristisk for de fleste af forslagene, bortset fra fremskridtspartiets, som jeg ikke vil sige mere om, at sigtet har været at gøre fordelingen anderledes, således at de mindre

[Kampmann.]

kapitalgevinster enten ikke fik nogen beskatning eller kun en beskeden beskatning, og at de virkelig store fik en betydelig beskatning. Også dette sigte i fordelingen er socialdemokraterne indforstået med, og det er det, vi vil arbejde på i det videre forløb i udvalget.

Så er der endelig et sidste problem, som har været rejst af andre partier og også af enkelte medlemmer af andre partier, som ikke tidligere har været i folketinget, og som nu er blevet medlemmer af folketinget. Det er det, jeg vil kalde indfrysning-problemstillingen eller overflytningsproblemstillingen, altså selve det spørgsmål, hvilke problemer der rejser sig, når en given kapitalvindingsbeskatning skal falde ret hurtigt. Dér ved jeg, der er partier og medlemmer her i tinget, som har tanker i retning af, at man kan overflytte disse beskatninger som pant i ejendommen, efterhånden som man flytter, så det ikke virker mobilitetshæmmende med denne form for beskatning. Lad mig videre sige, at jeg er meget sympatisk indstillet over for de tanker, og jeg vil meget gerne være med til i udvalget at undersøge, om ikke de kan få en praktisk udformning.

Jeg skal konkludere med at sige, at det for socialdemokraterne i udvalgsarbejdet vil være helt afgørende, at vi forsøger at få en større forenkling af beskatningen af særlig indkomst, at vi forsøger at opstille det, så det ikke forvrider den almindelige handelsforløb, og endelig at vi får et større provenu, for vi skal beskatte de arbejdsfrie indkomster stærkere, end hidtil sket er, og lempe på beskatningen af arbejdsindkomsterne.

Aksel Pedersen (V):

Virkingen af lov om særlig indkomstskat er for den del, vi kalder kapitalvindings-skatten, jo ved at nærme sig det groteske. Skatten var i sin tid tænkt som en skat på spekulationsgevinster. Nu er det kommet så vidt, at en handel, hvis det drejer sig om landbrug mellem far og søn, udløser både gaveafgift og særlig indkomstskat.

Jeg har lige fået et eksempel oppe fra Thy, hvor ligningsmyndighederne forhøjer en salgspris, der ligger 10 pct. over sidste vurdering, til 55 pct. over sidste vurdering. Handelen mellem far og søn er her baseret

på den lavest mulige pris på gården, men ved forhøjelsen kommer der både en gaveafgift på 60.000 kr. og en kapitalvindingskat på 150.000 kr. på. Familien er nu i den situation, at 210.000 kr. betalt ud af faderens formue gør, at man ikke engang har råd til at flytte ind i det hus, man er ved at bygge, og har måttet sætte det til salg. Som skatten nu er pålagt, må man konstatere, at opsparingslysten igennem et langt liv er blevet betalt med, at man må opgive blot at kunne købe eget parcelhus.

Kapitalvindingskatten er desuden med til at nedsætte den danske produktion, idet alt for mange gamle mennesker fastholdes på produktionsstederne, både byforretninger og byejeendomme, hvor der er erhverv i; man sidder jo faktisk billigere dér end ved at omsætte produktionsstedet i salg til yngre kræfter.

Mange af de steder, hvor man arbejder — det være sig på land eller i by — blokerer man for en produktion; man vil ikke flytte. De opsparede midler forsvinder, når man flytter, og det har været til ubodelig skade.

Det af den tidligere finansminister Anders Andersen på venstres vegne fremsatte forslag retter på mange måder lovens svagheder, men når det gælder de stærke stigninger i 1965-vurderingen, især i Vest- og Nordjylland, kniber det stadig væk lidt. Venstres forslag i forbindelse med ekspropriationer, jordfordelinger og mageskifter vil fjerne de voldsomme urimeligheder, der har været forbundet dermed, og disse forslag går i øvrigt igen også i de to andre lovforslag; fremskridtspartiet har jo dér taget en særstilling. Ifølge de nye forslag bliver der mulighed for en bedre arrondering, når det sker ved en jordfordelingskendelse.

Man kan diskutere rimeligheden af kapitalvindingskatten, men for venstre må det være princippet, at man kan handle almindelige erhvervsjeendomme til normale priser, uden at man dermed pålægges skat til staten. Vi er derfor villige til i udvalget at se på, om der er mulighed for at rette ved vurderingerne i Vest- og Nordjylland. Som loven er nu, virker de som et stavnsbånd overalt.

Med det af venstre fremsatte forslag om at regulere anskaffelsessummen med 9 pct. med rentes rente pr. år i stedet for som tidligere med 6 pct. liniært følger man den

[Aksel Pedersen.]

prisstigning, der har været gennem årene, idet det er en fordobling ca. hvert 8. år, hvad der i det mindste er væsentlig mindre, end stigningerne i lønudgifterne har været.

Fremskridtspartiets forslag er meget konsekvent, men også meget spekulationsvenligt — for meget efter venstres smag. Vi hæfter os dog alligevel ved de bemærkninger, der er til slut i fremskridtspartiets forslag. Jeg tror, vi kan tale sammen i udvalget.

Det af hr. Bernhard Baunsgaard m. fl. fremsatte forslag indeholder elementer, der er værd at overveje, idet den fristilling, som de 125.000 kr. giver, nærmere må betegnes som en fristilling af stuehusene, sådan opfatter jeg det. Det har en heldig virkning i bunden af skalaen; det er derimod knap så sikkert, at vi synes om den pristalsregulering af tillæggene, som er med. Det kan se meget besnærende ud, men det er meget vanskeligt at vurdere på lang sigt, hvordan det vil bære frem. Det kræver i det mindste en nøjere undersøgelse af, om der er sammenfald i den grad mellem ejendomspriserne og den prisudvikling, der i øvrigt finder sted.

I øvrigt må de større gårde vel også have krav på en lige så reel behandling som de mindre, og her svigter det af hr. Bernhard Baunsgaard fremsatte forslag lidt.

Med hensyn til det af ministeren for skatter og afgifter fremsatte forslag har det i høj grad den svaghed, at det nok betyder en lettelse i forhold til det bestående, især for de mindre ejendomme, men der er ligesom indbygget et ønske om større provenu, og det gav ministeren jo også udtryk for, ikke mindst i forholdet til de lidt større brug og erhvervsvirksomheder.

Når vi skal se på loven om særlig indkomst, er der også grund til at se på loven om goodwill. Hvad angår goodwill, ligger der jo en indsats bagved, der ofte bliver oparbejdet på baggrund af personlige afsavn, og det er tit, det virkelige økonomiske resultat af mange års stræben først kommer i salgsøjeblikket; derfor kan det godt være, der er grund til at se på loven, idet den beskatter goodwill for stærkt.

Venstre er enig med de fleste partier i salen om, at der af rene samfundsskabte kapi-

talgevinster skal svares en rimelig stor skat, hvilket vi også viser ved at ville hæve den skattepligtige sum med 50 pct., inden skatteberegningen træder ind, i stedet for de 30 pct., som det tidligere har været. Venstre vil arbejde på, at vi nu får de uretfærdigheder rettet op. Vi er indstillet på at søge loven vedtaget med tilbagevirkende kraft, så der er valgfrihed for de i det sidste år foretagne handeler, om man vil søge afgørelsen truffet efter den ny lov eller efter den nugældende.

Jeg kan ikke lade være med at hæfte mig ved det sammenfald, der er i sigtet for det socialdemokratiske, det radikale og venstres forslag. Jeg synes, det giver håb om en mulig afklaring, inden samlingen er ovre, og det skylder vi også efterhånden befolkningen; det er der et meget stort krav om.

Venstre vil søge at fremme arbejdet i udvalget mest muligt, og vi vil være åbne for forhandlinger om sagen.

Ove Jensen (FP):

Loven om særlig indkomstskat har mange uheldige virkninger, og derfor er vi i fremskridtspartiet kommet til det resultat, at loven bør ophæves. Den forhindrer en naturlig udvikling i omsætningen af landets faste ejendomme og andre erhvervsvirksomheder, den vanskeliggør generationsskiftet i landbruget og er skyld i, at jordpriserne stiger, den virker helt urimelig ved ekspropriationer og jordfordeling, den medvirker til forøget arbejdsløshed ved, at den forhindrer driftige folk i at skifte fra en mindre til en større virksomhed, den er skyld i, at landets produktionsapparat ikke kan udnyttes fuldt ud, og er derved også medvirkende til at forøge gælden til udlandet. Når dertil lægges, at den forhindrer den almindelige indkomstdannelse, og at provenutabet ved en ophævelse af loven derfor ikke bliver særlig stort, er det vores opfattelse, at den bedste behandling, man kan give denne lov, er at få den ophævet hurtigst muligt.

Men hvis tiden endnu ikke er moden til en total ophævelse af loven, må vi selvfølgelig vælge det næstbedste, nemlig at få nogle af dens mest urimelige virkninger fjernet, og da der også er 3 andre lovforslag om det samme emne til behandling her i dag, må udvalgsarbejdet efter vores opfattelse koncentrereres om at få loven udfærdiget på en sådan måde, at den er til at leve med, indtil

[Ove Jensen.]

der kan skabes et flertal for at få den ophævet.

Lovforslagene nr. 8, 65 og 98 har det tilfælles, at beskatningsprocenten foreslås forhøjet fra 65 til 75. Vi kan ikke medvirke til denne forhøjelse af beskatningsprocenten. Med hensyn til de forskellige lempelser, der er i de tre andre lovforslag, er det vores opfattelse, at venstres forslag er det bedste, og venstre kunne gøre deres forslag endnu bedre, hvis de ville opgive at forhøje beskatningsprocenten.

Det radikale venstres forslag om at forhøje summen til anskaffelse og forbedringer med et tillæg, som svarer til udviklingen i reguleringspristallet, er vi skeptiske over for, idet vi anser det for meget vanskeligt at administrere denne ordning i praksis. Men det må vi naturligvis se nærmere på under udvalgsarbejdet, hvor vi som sagt vil arbejde for at få flest mulige lempelser af loven gennemført.

Så vil jeg lige sige til hr. Kampmann, som var inde på, at vores forslag ville medføre, at de arbejdsfri indtægter skulle fritages for beskatning, og at arbejdsindtægterne skulle yderligere beskattes, at i de fleste tilfælde er der ved salg af fast ejendom ikke tale om arbejdsfri indtægter, men om resultatet af et langt livs arbejdsindsats. Bemærkningen om, at arbejdsindtægter efter vores opfattelse skulle beskattes yderligere, må bero på en misforståelse fra hr. Kampmanns side. Han har åbenbart ikke læst vores lovforslag om en forhøjelse af den skattefri bundgrænse til 19.000 kr.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Af de fire forslag, der er til behandling her i eftermiddag om særlig indkomstskat, kan jeg hurtigt gøre mig færdig med fremskridtspartiets forslag. Det går jo, sagt lige ud, ud på at fritage de samfundsskabte værdistigninger for beskatning. Det kan jeg under ingen omstændigheder støtte, så det behøver jeg vist ikke at spilde flere ord på.

Må jeg så sige lidt om de principper, der gælder i al almindelighed for gennemførelse af lovforslag. Normalt vil det være sådan, at det, vi gennemfører her, er noget, der gælder i hvert fald ikke længere tilbage end fremsættelsesdatoen. Men jeg vil gerne sige, at vi i vores forslag har taget hensyn til, at vi nu

i så lang tid har diskuteret nødvendigheden af at lave om på lovgivningen om særlig indkomstskat; derfor vil man bemærke, at vi her har taget et lidt usædvanligt skridt og gjort det muligt, at reglerne om mageskifte og behandling af ekspropriation kommer til at gælde for handeler, der har fundet sted i 1973. Det beder jeg om at man husker, og derfor vil man også kunne forstå det, når jeg nu føjer til, at skulle det atter en gang trække ud med behandlingen af dette lovforslag, som vi jo nu på andet år beskæftiger os med, så er mit parti indstillet på at pille disse regler om mageskifte og om behandling af ekspropriationssager og i den forbindelse ny jordfordeling ved ekspropriationer til veje ud til særlig hurtig behandling. sådan at de mennesker, der har været udsat for besværlighederne, endelig kan få deres sager i orden. Jeg gentager lige her, at det må være sådan ved mageskifte og ny jordfordeling, at tønede land går ud mod tønede land, og at der ikke skal betales skat af det.

Må jeg derefter vende mig til de øvrige principper. Loven om særlig indkomstskat bygger jo på princippet om, at den fortjeneste, der ikke er skabt af den enkelte selv, men er skabt af samfundet, bør inddrages til beskatning, og det ønsker vi fastholdt. Men det har jo nu vist sig særdeles vanskeligt at finde frem til, hvad der egentlig er tale om, når vi siger fortjeneste, og især ved salg af fast ejendom. Det skyldes naturligvis, at der er en tidsfaktor inde i det; vi er alle sammen klar over, at kronen i 1975 ikke er det samme, som den var i 1965. Derfor taler man i den nugældende lov om et tillæg på 6 pct. om året, i hr. Anders Andersens lovforslag om 9 pct. med rentes rente og i socialdemokratiets lovforslag om et tillæg på 8 pct. om året. Man kunne lige så godt sige her: tænk på et tal og vælg et af dem. For man kan sagtens vælge et tal, der passer i 1975, men man kan ikke med nogen rimelig sandsynlighed vælge et tal, der også vil passe i 1980; der er jo ingen, der ved, hvor stor inflationen bliver. Derfor mener vi, at skal vi have blot nogenlunde ro om denne lovgivning, er vi nødt til at gå over til en ny reguleringsmetode, og derfor foreslår vi simpelt hen at bruge reguleringspristallet. Så vil tillægget altid slå til, og det vil aldrig blive for meget.

Jeg tør måske sige, at hr. Anders Andersens procenttillæg, 9 pct., med rentes rente i

[Bernhard Baunsgaard.]

1980 vil give et tillæg på 30 pct., og det turde dog forhåbentlig være alt for pessimistisk. Jeg kan vel lidt drillende sige, at selv om vi skulle have en venstre-regering til den tid, er 30 pct.s forringelse på ét år dog vist alligevel for pessimistisk.

Socialdemokraterne regner i 1980 også med 8 pct.; der er ingen, der ved, om det er rigtigt — pristalsreguleringen er det eneste rimelige. Og hvad angår vanskelighederne ved det, så er det ikke vanskeligere, end at man kan udarbejde en enkel lille tabel, der viser, hvor meget købesummen skal forhøjes med, før fortjenesten regnes ud, når ejendommen er købt i 1975, i 1976 og sælges i 1980, eller når den er købt i 1966 eller tidligere. Så kan man simpelt hen slå op i en tabel og se, hvad det er blevet til i salgsåret. Vanskeligere er det ikke.

Vi har anlagt samme betragtning over for samtlige andre faste kronebeløb, der har været tale om, hvor det drejer sig om fast ejendom alene, nemlig at også disse bør pristalsreguleres. Man har f. eks. for ekspropriation sagt, at 30.000 kr. skal gives som ekstra fritagelse, når det gælder ekspropriation. Der er fra anden side påpeget, at dette måske er lovlig lidt, men all right, er det godt nok i 1974, da man første gang kom med dette tal, er det i hvert fald for lille i 1975 på grund af inflationen; det må i hvert fald forhøjes til 35.000 kr. her i 1975, og hvad bliver det i 1976? Vi er nødt til at indføre en pristalsfaktor i alle disse faste tal, ellers vil vi ustandselig komme ud for at skulle rette i dem.

Jeg kan her allerede nu sige, at det glæder mig at have konstateret både den sympati, som socialdemokratiet har vist for tankerne i vort forslag — jeg forstod, at der især var administrative betænkeligheder — og den sympati, der er kommet til orde fra venstres side for i hvert fald dele af det.

Det har jo koncentreret sig ikke mindst om én vanskelighed, og jeg kan vel lige så godt sige det lige ud: kapitalvindingsskatten eller den særlige indkomstskat rammer jo ikke parcelhuse, og dette har været et stærkt irritationsmoment. I landsbyerne har man kunnet se, at dyrlægen har kunnet sælge sit parcelhus med stor fortjeneste uden at komme af med én eneste øre i kapitalvindingsskat, mens husmanden, der boede

ved siden af, derimod skulle betale kapitalvindingsskat af sin fortjeneste. Det har vi foreslået rettet ved, at man simpelt hen indfører et fast stort fradrag, før man beregner skat af fortjenesten, og vi har skønnet, at når vi skal dækkes ind, vil det her i 1975 i første kvartal i hvert fald være omkring de 142.000 kr. Det foreslår vi, og jeg håber, vi bliver enige om noget sådant.

Men må jeg sige i anledning af den artist-kunst, der har været opført heroppe, med, at man kunne pille ud og sætte ind efter forgodtbefindende, at sådan kan man nu ikke behandle et lovforslag. Lovforslaget er beregnet som et hele, og vi kan ikke uden videre sige, det er rimeligt at pille de 125.000 kr. ud af vores forslag og føre dem ind i venstres. I det hele taget må jeg sige om venstres forslag, at det er vi meget, meget skeptiske over for. Jeg var glad for at høre hr. Aksel Pedersen sige, at han var tilhænger af en kapitalvindingsskat på samfundsskabte værdistigninger — sådan forstod jeg ham i hvert fald — men jeg må jo så gøre ham opmærksom på, at hr. Anders Andersens forslag som konsekvens vil have, at vi i det lange løb afskaffer kapitalvindingsskatten.

Det mål, venstre satte sig i sin tid, og som jeg helt kan tilslutte mig, nemlig at de normale handeler skal beskattningen lempes for, mens vi skal stramme den for de hurtige handeler og de meget store fortjenester, det dækker venstres forslag meget dårligt. Derimod har det en god dækning hos de radikale, og vi kan bede om at få disse beregninger foretaget ovre i ministeriet; så vil man se, at spekulationsgevinsterne, der f. eks. fremkommer ved de salg, der nu skal ske af folk, der købte landbrugsejendomme før afstemningen til EF, bliver ramt hårdt af det radikale forslag; det gør de ikke i tilstrækkelig grad af de andre. Derfor glæder det mig, at man fra de øvrige partiers side har stillet sig så velvilligt og har været parat til at gå ind i en drøftelse; jeg tror, der kunne komme noget godt ud af det.

Stetter (KF):

Der er efterhånden en trængsel af forslag, som går ind for ændring i kapitalvindingsskatten; det har hidtil vist sig umuligt at finde flertal for ændringer, og fremkomsten af flere forslag gør formentlig ikke opgaven

[Stetter.]

nemmere. Nogle partier går ind for en lempelse af denne lovgivning, nogle går ind for en skærpelse, og atter andre vil have denne beskatningsform helt fjernet.

Den konservative gruppe har den principielle opfattelse, at vi først og fremmest ønsker denne urimelige og uretfærdige beskatningsform fjernet. Jeg gør opmærksom på, at egentlige kapitalgevinster, tilsigtede kapitalgevinster, beskattes som almindelig indkomst. Jeg gør også opmærksom på, at efter at vi indførte denne lovgivning i 1960, har vi fået landzoner og byzoner, og hvis man overfører ejendomme fra den båndlagte zone til den frie zone, forfalder der noget, der hedder en frigørelsesafgift.

Jeg lyttede med megen undren til hr. Kampmanns store forargelse over de såkaldte skattefrie kapitalgevinster. Det, hr. Kampmann taler om, er den gevinst, som en husmand, en landmand, en håndværker, en detailhandler og andre selvstændige næringsdrivende har, når de sælger deres ejendom, ofte efter et langt og trælsomt liv. Det er ikke rimeligt at fremføre denne tale, uden at hr. Kampmann samtidig gør opmærksom på, at adskillige parcelhusejere har en arbejdsfri indtægt, som først og fremmest er skabt på grundlag af samfundsudviklingen. Det er hyklerisk, når hr. Kampmann fremholder alle andre indkomster, som er skabt på grundlag af et langt livs arbejde.

Den konservative gruppe har altså den opfattelse, at vi skal af med denne urimelige og uretfærdige beskatning, men vi erkender, at det ikke kan lade sig gøre i dag, fordi der simpelt hen ikke er flertal for det her i tinget, og derfor går vi ind for at lempe de alt for hårde regler.

Min partifælle H. C. Toft rejste allerede for flere år siden ønsket om at få procenttillægget på 6 sat i vejret, og motiveringen var, at den gennemsnitlige årlige inflationsrate ligger betydelig højere.

Vi kan derfor støtte den tidligere venstre-regerings forslag om en forhøjelse fra 6 til 9 pct. og med beregning efter rentesrentemetoden.

Vi kan i det hele taget støtte den tidligere venstre-regerings forslag; dog foretrækker vi at fastholde den faktiske beskatningsprocent på 65.

Det eneste gode, jeg kan sige om regerin-

gens forslag, er, at jeg er helt enig med ministerens bemærkninger i fremsættelsestalen om, at dens forslag ikke er den endelige løsning. Men hvad skal der forstås ved denne bemærkning? Jeg er bange for, at den socialdemokratiske regering og den konservative gruppe har stik modsatte ønsker om udformningen af den endelige løsning. Folketingets tidligere skatteudvalg modtog en henvendelse fra Erhvervenes Skatteudvalg om denne erhvervsuvenlige beskatning. I sin nuværende form, selv med eventuelle småændringer, sagde man, virker den stærkt hæmmende på erhvervslivets muligheder for den nødvendige smidige tilpasning til ændrede økonomiske forhold. Vi er enige med Erhvervenes Skatteudvalg og støtter dets anmodning om nedsættelse af en kommission, der kan fremkomme med forslag til ændringer, der tilpasser loven til det moderne erhvervssamfund.

Men dette er langsigtet, og nu gælder det om at finde et flertal for en lempelse af reglerne. De mange, ikke mindst landbrugere, som overvejer at afhænde eller overdrage deres ejendom, har krav på en afklaring. Vi vil medvirke hertil i det kommende udvalgsarbejde.

Ømann (SF):

Denne forhandling må vistnok karakteriseres som meget skrigeri og meget lidt uld. Hele tre lovforslag har man her på bordet, hvor man skal bruge lup for at opdage forskellen, og de er fremsat med det formål at krybe uden om det væsentlige i hele denne problemstilling.

Alle tre forslag har som overskrift — det er meget, meget populært, tror man — at de skærper beskatningen for de virkelig store gevinster. Ja men det er, som om der er noget forbrøderisk i at oppebære disse gevinster. Det er der slet ikke. Vi bevæger os jo her på et område, der er helt uden for spekulationssektoren, idet alle spekulationsgevinster som bekendt, hvis de da opdages, beskattes over den almindelige indkomstskat. Men denne jagt på de forargeligt store gevinster skal jo dække over, at man sådan set vil have denne beskatning afskaffet. Der er ingen principiel forskel på store gevinster og små gevinster inden for dette kapitel, hvis man har en fast holdning til arbejdsfri indkomster, hvis man har en fast

[Ømann.]

holdning til samfundsskabte indkomster. Så er det nemlig ligegyldigt, om de er store eller små, for sådanne indkomster tilfalder principielt samfundet og ikke den enkelte heldige.

Men det skal altså dække over, at man i og for sig for at tækkes forskellige vælgergrupper er sindet at afskaffe denne beskatning. Ved bestandigt at nedskære provenuet gør man den finansielt ubetydelig — 600 mill. kr., det er det, det drejer sig om i dag — og ved stadig at gøre lovstoffet mere og mere indviklet gør man hele affæren så latterlig, at man simpelt hen lukker op for en Glistrup, som med gode argumenter her i dag kan foreslå hele baduljen afskaffet og ophævet. Det er det, man er kørt ud i. Det var det, der skulle komme ud af den store skattekommissions klare syn på dette felt om behovet for en kapitalvindingsskat. Der var ikke tale om, som venstres ordfører sagde, at det skulle være en beskatning af spekulation, aldeles ikke. Det var en beskatning af samfundsskabte værdistigninger, altså et årligt provenu på 600 mill. kr., som nu yderligere skal skæres ned. Det var det, der kom ud af de stolte tanker.

For at kradse dette relativt lille beløb ind er der så stablet et enormt apparat på benene. I denne bog findes der 80-90 sider lovstof om særlig indkomstskat. Der er en lov bekendtgørelse, som ganske vist fører de sidste genistreger up to date, men denne bekendtgørelse består rigtignok for halvdelen vedkommende af fodnoter, som omstændeligt forklarer, hvordan de enkelte bestemmelser virkefelt er, hvornår de trædte i kraft, og hvornår de trædte ud af kraft. Der er tilknyttet 20 cirkulærer og bekendtgørelser til denne lov. Det er ikke en lovgivning, som dette ting kan være bekendt at præsentere for Danmarks befolkning, for danske skattefolk og for de revisorer, som skal arbejde med dette. Derfor de gode argumenter, der her er lagt op til, for at afskaffe denne beskatning.

Må jeg modsætningsvis nævne, at den 2½ pct. afgift ved omsætning af fast ejendom, som man var så hastig til at afskaffe for nylig, for 1975 ville have indbragt 800 mill. kr. Lovstoffet for den affære fylder små 5 sider i denne bog. Det fortæller lidt om mål og midler inden for skattelovgivningen.

Hvad er det så, man dækker over ved al denne hurlumhej? Det er den kendsgerning, at hverken de borgerlige partier eller socialdemokratiet vil se i øjnene, at der hvert år herhjemme skabes arbejdsfri indkomster for ejendomsjere af enhver kategori til et beløb af 16—17 mia. kr. Dette er ikke et inflationsbeløb, det er et nettobeløb, for i den opgørelse, som Finanstidende kom med for nogen tid siden, er inflationen og forbedringer på ejendommene skåret ud.

Her er det jo, at partierne i denne sal, som skulle være ansvarlige, putter hovedet i busken. Denne indkomstskabelse uden tilsvarende produktion skaber uomtvistelig problemer for dansk økonomi. Det er da klart, at der her er tale om en inflationsfaktor. Det er da klart, at denne stigning påvirker prisniveauet. Den belaster betalingsbalancen. Den gør, at der bliver færre penge til fornuftigere ting, f. eks. arbejdsløshedsbekæmpelse i netop denne situation.

Jeg har ikke megen lyst til at gå ind i en drøftelse af de småting, som skiller de forskellige forslag. Jeg anser dem alle for utilstrækkelige. Der er ting, der er forbedringer, der er rimelige korrektioner, men i hovedsagen er der tale om en svækkelse, et attentat, på denne lovgivning. Der skal et stærkt bryst til at stå her og hævde fra socialdemokratiets side, at man tilsigter et uændret provenu, al den stund man hæver bundfradraget til 60.000 kr. Det kan simpelt hen ikke gå op sammen med de øvrige ændringer, der foreslås, bl. a. hævelse af procenttillægget til 8.

Det er helt skævt, at man krampagtigt prøver på at rette denne lovgivning ind med et uhørt kineseri som resultat, en lovgivning, der hviler på produktionsejendomme, men som lader de langt større fortjenester, der konstateres hvert år på private ejendomme i øvrigt, passere skattefrit.

Jeg synes, det er lidt hyklerisk at påstå, at her er man fra forskellige borgerlige partiers side og fra socialdemokratiet indstillet på, at arbejdsfri indkomster skal beskattes, og så lader man den store skok af disse indkomster gå fri. Det gør man af partipolitiske grunde, det gør man, fordi man ikke tør se en hård realitet for dansk økonomi i øjnene, nemlig den inflation, der sker på jord og fast ejendom.

Man kunne jo smide hele denne lovgiv-

[Smann.]

ning til side, og så kunne man, for dog at få noget ud af det, tænke sig et system, der satte en fast procent på selve ejendomsomsætningsbeløbet og lod denne procent variere i højde, alt efter hvor længe man havde været i besiddelse af den pågældende ejendom. Det ville være en affære, der var let at administrere, og tog man hele feltet af ejendomsomsætninger med, ville man let kunne komme op på et provenu, der voksede fra disse 600 mill. kr. til 2-2½ mia kr.

Arne Bjerregaard (KrF):

På visse områder kan jeg nok følge den foregående ordfører, hvad jeg må se om jeg får tid til senere at vende tilbage til. Men når vi snakker om kapitalvindingsskat i den almindelige betydning, så er dette jo ikke kapitalvindingsskat. Den skat, som vi kalder kapitalvindingsskat, er jo for langt de største beløbs vedkommende en inflationsbeskatning, og vi er i kristeligt folkeparti af den opfattelse, at dårligt står det til i det samfund, som begynder at beskatte inflationen, for så bliver den uden ende og vil til sidst nødvendigvis nå til 100 pct., indtil man altså kører ind i sin egen bankerot.

Hvis man fortsætter med den kapitalvindingsskat, vi har nu, og vil have det samme provenu, må man se i øjnene, at man hindrer en ganske rimelig og almindelig erhvervsudvikling, fordi vi suger den kapital ud af vores erhverv, som det har så hårdt brug for, og vi må da notere os, at på landbrugsområdet bliver de fleste mennesker efterhånden boende, indtil de må bæres derfra. Gennemsnitsalderen i vores område nærmer sig nu de 60 år, og så må man nok se, hvordan det efterhånden vil komme til at se ud med det danske landbrug.

De værdier, samfundet skaber, er vi i kristeligt folkeparti enige om må beskattes, men det er ganske urimeligt at straffe et erhverv, fordi samfundet i øvrigt skaber en inflation, som ud over de almindelige gener har ekstra gener netop for dette erhverv. Man giver altså erhvervet nogle gener, og

bagefter beskatter man de gener, man giver erhvervet.

Jeg har gang på gang sagt, og det vil jeg stadig væk påstå, at indtjeningsmulighederne i alt fald inden for landbrugssektoren ikke har en hvid at gøre med landbrugspriserne. Det eneste tidspunkt, man kunne påstå at det kunne se ud til det, var året, da vi forventede at komme i fællesmarkedet, men det var ikke indtjeningsforventningen, når man ser nøjere efter, der bevirkede dette, men netop forventningen om højere jordpriser.

Hvis vi ser på omkostningsniveauet, vil man klart kunne se, at omkostningsniveauet i samfundet har været bestemmende for ejendomspriserne. Da jeg nu må repræsentere Nordjylland — samtidig med den øvrige befolkning selvfølgelig på det specielle område — må jeg påpege, at her viser det sig klart, at den stigning i omkostningsniveauet, vi har haft fra 1960erne, kommer senere til Nordjylland. Vi fik umanerligt lave vurderinger i 1965, fordi omkostningsniveauet i Nordjylland ikke havde hævet ejendomspriserne så højt som andre steder, og derfor vil man i Nordjylland i dag kunne se, at der på ejendomspriserne, den almindelige handelsværdi for en ejendom, hvor jorden kun har ganske almindelig landbrugsmæssig værdi, ligger en stigning på 200 pct. i forhold til 1965. Hvis man derfor, som det er sagt også fra regeringens side, ønsker at undtage inflationen fra beskatning, må man nødvendigvis hæve vurderingssummen fra 1965 med de procentsatser, som her er nævnt. Hvis man ikke vil det, kan man lige så godt klart med det samme sige, at det ikke er beskatning af kapitaldannelsen, man ønsker, men beskatning af erhvervet. Så har man sagt det rent ud.

Lad mig sige som den forrige ordfører sagde, at langt større kapitaldannelse sker uden for erhvervet. Når jeg noterer en stigning i Nordjylland på 200 pct. på landbrugs-ejendomme, må jeg notere en stigning på 700 pct. på sommerhuse, og jeg må notere en stigning på mellem 1.000 og 2.000 pct. på

[Arne Bjerregaard.]

sommerhusgrunde, men dem går man pænt udenom, og det samme kan man sige om parcelhusene. Jeg ønsker ikke en beskatning på disse. Det vil få ganske uheldige konsekvenser i alt fald for parcelhusene. Det ville røre mig en pind, om man indførte det for sommerhusene. Hellere det end at bremse vores erhverv ved at pålægge dem en sådan beskatning.

Med hensyn til de forslag, der foreligger, lad mig så begynde med fremskridtspartiet. Det vil ophæve loven om særlig indkomstskat m. v. fuldstændig. Jeg må klart sige, det kan vi ikke acceptere, fordi, som jeg allerede har sagt, de reelle kapitalgevinster, som ikke skyldes inflationen, ønsker vi beskattet og beskattet ganske hårdt, men den samfundsskabte inflation ønsker vi ikke beskattet hos erhvervet. Jeg skal ikke udtale mig om fremskridtspartiets holdning, deres intentioner med at fremsætte dette lovforslag. Muligvis er det, fordi de ønsker en forenkling, og det er da altid en forenkling at ophæve noget, så har man da ikke det at døde med længere, men man kan jo umiddelbart få den tanke, som det også er sagt, at man ikke ønsker at beskatte de kapitaldannelser, som ikke skyldes inflationen, men som samfundet har skabt.

Socialdemokratiets forslag er da en forbedring på 8 pct. i 1975 i forhold til det, vi har, idet man tager nogle procentkrav i det faste tilbud. Det er det eneste, man giver, plus de 30.000 kr. Jeg indrømmer, at for de mindre brug har det en vis effekt, men på almindelige gårdbrug har det ingen som helst effekt. Lad os bare tage eksemplet fra mit eget område, hvor skatteministeren så pænt giver nogle eksempler på en stigning fra 300.000 kr. i 1965 til 600.000 kr. i 1975. Det giver ikke en rød øre i beskatning. Nej, men når det notorisk er sådan, at stigningen i omkostningerne har været 200 pct., altså ejendommen er tre gange så dyr, så bliver der en beskatning på 270.000 kr., og når man så samtidig må gå ud fra, at den almindelige belåning i ejendommen i øjeblikket er på 55 pct., kan man nok se, hvor meget der bliver tilbage, hvis vedkommende skal hen og købe et parcelhus eller vil ekspandere til en anden ejendom.

Endvidere forekommer det mig lidt mærkværdigt, at man vil tillade, at man uden for

byzoner — jeg skal gerne indrømme, at jeg selv har været med til det — kan bytte 1 ha med 20 ha uden en rød øre. Der er virkelig skabt kapital, men de slipper fri.

Endvidere er der byggegrundene, der, som det også er sagt, visse steder kan lægge en dæmper på udviklingen, fordi nogen siger: jeg sælger kun én byggegrund om året, så kan jeg have en pæn bifortjeneste, og den er uden beskatning. Det er også en uheldig regel.

Endvidere mener jeg, at man i stedet for udtrykket „ubebygget areal“ må gå over til „landbrugsmæssig værdi“. Hvis man brugte dette udtryk i stedet for „ubebygget areal“, kunne man komme ud over ethvert misbrug i nærheden af byzoner, og samtidig kunne man fuldstændig ophæve beskatning ved jordfordeling. Det er der nogen der er inde på, bl. a. de radikale, og de skal da, havde jeg nær sagt, have tak for deres forslag. Nu forstod jeg på hr. Bernhard Baunsgaard, at man ikke ønskede at sammenblende det med venstres forslag, men jeg må dog sige, at hvis man tager det gode fra dem begge, kan man efterhånden få noget ganske fornuftigt ud af det, således at vi får inflationsgevinsterne friholdt for beskatning.

Men lad mig så sige, at jeg er klar over de politiske konstellationer herinde, jeg er klar over, hvilke muligheder man har for at få gennemført dette, og jeg mener, at nu må vores erhverv have at vide, hvad de har at rette sig efter. Hundredvis har spurgt: hvornår kan vi forvente en forbedring af dette her? Derfor må jeg sige, at fra kristeligt folkepartis side er vi villige til at snakke med alle og prøve at få det bedst mulige ud af dette, så vi i hvert fald får en forbedring af det, vi har i øjeblikket. Det har vores erhverv krav på.

Fuglsang (DKP):

Ministeren sagde i sin fremsættelse, at regeringen ikke anser forslaget for at være den endelige løsning af det store og vigtige problemkompleks, som bl. a. kapitalgevinsterne er led i, og det har han jo ret i. Alligevel vil jeg gerne sige med det samme, at kommunisterne vil gå ind i en positiv drøftelse af lovforslaget, fordi det i hvert tilfælde er en forbedring i forhold både til de tre andre forslag og også til det, vi har i øjeblikket. Men det betyder selvfølgelig ikke,

[Fuglsang.]

at der ikke findes en lang række ting, som vi i et lidt videre perspektiv kommer til at gøre op med. Det indebærer ikke en virkelig beskatning af spekulationsgevinsterne, og det betyder slet ikke, at der virkelig bliver gjort op med spekulatønnen i jord og fast ejendom, men jeg tillader mig at gå ud fra, at netop det, at ministeren erkender det foreløbige og utilstrækkelige i forslaget, indebærer, at vi fremover kan vente nogle mere vidtgående forslag.

Når jeg siger, at vi vil gå ind i en drøftelse, betyder det også, at vi er klar over, at der findes en række enkeltheder, som vi kommer til at tage op, en række nøjere præciseringer, hvilket også er fremgået af den debat, vi har haft i dag. Jeg vil dog gerne i anledning af den debat, vi har haft, sige, at det fremstilles næsten, som om denne særlige indkomstbeskatning, ja, overhovedet ethvert indgreb i spekulatønnen, skulle være det, der er skyld i, at vi har arbejdsløshed, valutatab, faldende indkomster, og hvad man ellers kan sige. Jeg må nok gøre opmærksom på, at det er lige tværtimod. Jo mere spekulatønnen får frit løb, desto mere forværres landets økonomiske situation, inflation, dyrtid osv.

Med hensyn til udvalgsbehandlingen er det vel også muligt, at en del af de fornuftige tanker, som også findes i det radikale forslag, på en eller anden måde kunne indføres i det endelige lovforslag.

Det, at vi støtter regeringsforslaget, indebærer, at vi må afvise de to andre lovforslag, og er det ikke typisk, at netop nu, hvor vi står på tærsklen til meget stærke indgreb i hele lønmodtagergruppens indkomstforhold og gør det angiveligt af hensyn til samfundets vanskeligheder, synes det, som om meget stærke kræfter mener, at spekulatønnen og arbejdsfri indtægter skal begunstiges og holdes fri.

Hvad hr. Anders Andersens lovforslag angår, er det jo en gammel kending, og vi må fastslå, at det faktisk ikke er blevet hverken kunnere eller bedre med alderen. De tal, som vi kunne fremføre for 2 år siden, og som netop viste, at større ejendomme begunstiges, er ikke mindre berettigede den dag i dag.

Hr. Stetter talte rørt på husmændenes og de mindre næringsdrivendes vegne. Det er

da helt klart, at vi ønsker ikke hverken skattemæssigt eller ad anden vej at forringe deres stilling eller øge de vanskeligheder, vi erkender de har. Men det er som sagt heller ikke det, vi går ud fra. Det, vi går ud fra, er netop de store ejendomme, de store kapitalgevinster.

Vi kan selvfølgelig slet ikke gå ind på fremskridtspartiets lovforslag om helt at opheve loven. Der findes undertiden onde tunger, der påstår, at fremskridtspartiet mangler en politisk linje. Det er ikke rigtigt. Selvfølgelig er det sådan, at denne linje undertiden kan tegne sig lidt tåget og uklar, men man har indtryk af, at man faktisk selv med vilje forsøger at forvirre begreberne lidt.

Man måtte faktisk ønske, at flere borgere her i Danmark blev klar over det reelle indhold af det lovforslag, man fremsætter her, og konsekvenserne af det: at man først og fremmest ønsker skattefrihed for spekulationsgevinster. Man burde sammenholde det med hele partiets praksis, med dets arbejde på ved hjælp af papirruseri af forskellig art at hjælpe de store indtægter til helt at undgå skat, så har man det sande billede, at det er de arbejdende, produktive mennesker, man vil have til at betale gildet og så fritage de arbejdsfri indtægter.

Men som sagt, med hensyn til socialdemokratiets forslag lægger jeg det i ministerens udtalelse, at det ikke er den endelige løsning, at der kan komme noget mere fremover, og mit parti vil bidrage til mere konsekvent og radikalt i dette ords rigtige betydning at komme med forslag i så henseende.

Arnfast (CD):

Da mit partis ordfører i denne sag er beskæftiget med et flittigt arbejde i finansudvalget med at forberede nogle gymnastikøvelser i de nærmeste dage, skal jeg ganske kort sige, at vi vil gå ind i dette udvalgsarbejde. Det er meget vigtigt, forstår jeg, da vi står over for, at i hvert fald tre af lovforslagene ligger sådan lige og afgør, hvor vi skal ende i fremtiden. De skal jo sammenarbejdes, og det er ganske rart for os at se, at det er omkring midten af tingets repræsentation, ideerne synes at kunne blive realiseret. Det vil vi gerne deltage i, og jeg kan da sige, at vi — nu skal jeg ikke gå ind i dybe tekniske forklaringer; de problemer, der er, er vist blevet gentaget så mange gange her —

[Arnfast.]

navnlig vil interessere os for nogle lempelser ved ekspropriation og ved overdragelse fra far til søn. Endelig mener vi, der skal være adgang til en ændret udgangsposition, hvor der har været en særlig lav vurdering i visse egne af landet i forbindelse med 13. alm. vurdering. Vi har jo her hørt eksempler på, at det har været umuligt ved et skifte at få råd til at købe et ganske almindeligt hus.

Vi vil love at gå ind i arbejdet.

Steen Folke (VS):

Ingen kan være i tvivl om, at det er et meget, meget stort problem, som denne lovgivning skøjter ganske let henover. Jeg vil godt minde om de tal, der har været fremme bl. a. i Finanstidende om, hvor store beløb der i virkeligheden er tale om, når det drejer sig om værdistigningerne på fast ejendom.

Alene i perioden fra 1970 til 1974 udgjorde de samlede nominelle kapitalgevinster over 170 mia kr., og af disse stammede omkring 91 mia kr. fra parcelhuse m. v. Hvis man korrigerer for inflationen, bliver de reelle kapitalgevinster for perioden 1970-74 opgjort til et beløb på godt 69 mia kr., hvoraf størstedelen, nemlig ca. 50 mia kr., stammer fra parcelhuse m. v. Der er altså tale om kolossale værdistigninger, og ingen kan være i tvivl om, at dette er en af de allervæsentligste inflationskilder.

Hvis vi skal se på de lovforslag, der er lagt frem her, gælder det klart dem alle, at de overhovedet ikke griber fat i det egentlige problem, og at deres gennemførelse ikke på nogen måde vil ændre noget væsentligt ved dette problem.

Hvis vi nu tager venstres lovforslag først — og det kan der være grund til, for det er jo i virkeligheden det, som regeringens forslag er baseret på, ligesom de radikales sådan set er en variant af det — så kan man sige om det, at det blev jo præsenteret sidste år i forbindelse med venstres helhedsplan som en væsentlig skærpelse, sagde man, af beskatningen af fortjeneste på fast ejendom. Det er i hvert fald en sandhed med modifikationer.

For det første sker der, som det er sagt, ikke indgreb i kapitalgevinsterne på parcelhuse og ejerlejligheder, stort set, hvis de har været beboet af ejeren eller hans husstand i mere end 2 år.

For det andet er der ikke tale om en skærpelse af kapitalvindingsskatten i den forstand, at der beskattes med et større beløb end tidligere. Ved fremsættelsen af lovforslaget skønnede den daværende finansminister, at provenuet efter forslaget gennemførelse ville blive det samme som efter de gældende regler.

Endelig må man påpege, at selv om det accepteres, at der sker en vis skærpelse af beskatningen af store kapitalgevinster, er det urimeligt at kalde lovforslaget for en væsentlig skærpelse. Som eksempel kan jeg nævne, at en person, der køber en ejendom i 1971 for 300.000 kr. og sælger den kontant igen 3 år senere for 3 mill. kr., efter lovforslaget skal betale knap 1,9 mill. kr. i skat i stedet for som nu godt 1,6 mill. kr. af en fortjeneste på i alt 2,7 mill. kr. Der er altså stadig en lille million kroner tilbage til at dække afsavnet af 300.000 kr. i 3 år.

Hvis vi ser på de radikales lovforslag, må man sige om det, at det især er nogle tekniske ændringer, der adskiller det fra venstres forslag, bl. a. dette med, at det skal justeres efter reguleringspristallet i stedet for med faste procenttillæg inden beregningen af den skattepligtige fortjeneste. Det er noget, der vanskeliggør et skøn over de provenumæssige effekter af det radikale forslag, men så vidt man kan forstå, er det ikke i særlig grad forslagsstillernes hensigt, at kapitalvindingsskatten skal skærpes. Lovforslaget rummer altså en erkendelse af, at den permanente inflation, som vi lever med, gør det hensigtsmæssigt at regulere alle beløb i love m. v. efter et eller andet pristal. Så kan man diskutere, om det skal være reguleringspristallet, der er det bedste; det tager jo ikke højde for de indirekte afgifter, men det er et andet problem.

Jeg vil i det hele taget ikke fordybe mig i de tekniske detaljer og disse tekniske ting, som adskiller det ene lovforslag fra det andet, fordi i deres hovedsigte er forslagene ens.

Det gælder også udpræget regeringens lovforslag, som det er fremsat nu. Det bygger jo helt på venstres forslag. Der er sket visse justeringer i satserne, sådan at der er en lidt større skærpelse på de helt store gevinster, men jeg har også hæftet mig ved skatteministerens bemærkninger i den skriftlige erklæring om lovforslaget, hvor

[Steen Folke.]

han siger, at regeringen ikke anser det foreliggende forslag for at være den endelige løsning vedrørende kapitalgevinsterne på jord og fast ejendom. Det er jo en helt rørende selverkendelse.

Blandt problemerne, som de kommer til udtryk i disse lovforslag, er problemerne med at skelne mellem spekulation og så det, man kalder normal handelsvirksomhed på almindelig kapitalistisk manér. Det er i det hele taget et problem i hele skattelovgivningen og i hele økonomien, at der i høj grad er en flydende grænse mellem det, man omtaler som almindelige sunde kapitalistiske handeler og forretningsvirksomhed og så spekulation.

Lovforslaget her indgår i et kolossalt og uoverskueligt kompleks af skattelove, som alt i alt er med til at overføre værdier til de besiddende fra de besiddelsesløse her i samfundet. Den megen snak om rimelige og retfærdige løsninger og alle de gode bestræbelser for at nå dem er netop kun snak. Der er ingen grund til at tro, at folketinget vil tage fat på de egentlige problemer, for de skyldes de grundlæggende økonomiske mekanismer i det kapitalistiske samfundssystem.

Bertel Haarder (V):

Fremskridtspartiet sætter efter min mening med deres lovforslag rekord både i stemmefiskeri og i uansvarlig omgang med landets økonomi. Fremskridtspartiet vil fuldstændig afskaffe den særlige indkomstskat, samtidig skal også al anden indkomstskat afskaffes, og så skal folkepensionen for resten sættes i vejret, og sygehuse og uddannelsen skal der ikke røres ved. Derved er partiets medlemmer sat i den behagelige situation, at man kan love alt til alle i sikker forvisning om, at det aldrig kan blive afsløret, fordi lovforslagene aldrig nogen sinde kan blive realiseret.

Men jeg vil godt på den anden side sige til både hr. Ømann og hr. Steen Folke, at det er meget godt at læse Finanstidendes beregninger over kapitalgevinster, men man skal også læse Finanstidende sådan lidt mere regelmæssigt, for i de følgende uger var der faktisk en meget kvalificeret debat i Finanstidende om, hvorvidt disse første tal nu var helt holdbare. Min egen konklusion var, at der kan sættes visse spørgsmålstejn ved de

beregninger, og at det er betydelig sværere at gøre op, end det lyder til, når man sådan konstaterer, at der har været reelle kapitalgevinster på 40 mia kr. på parcelhusene fra 1970 til 1974. Det kan diskuteres blandt fagfolk, det skal man lige have med.

Hr. Kampmann vil jeg gerne takke for de venlige bemærkninger om en eventuel genbringelsesregel. Det er uden tvivl noget, som udvalget skal snakke om. Men så vil jeg sige, at hvis det virkelig er meningen, at provenuet skal skærpes — og det sagde hr. Kampmann — så er der, så vidt jeg kan se, kun ét sted at hente pengene — og det må hr. Kampmann så gå herop og sige — og det er på parcelhusene. Hvis de øvrige partier, bl. a. det parti, jeg selv tilhører, virkelig vil lempe den nuværende kapitalvindingskat, som rammer urimelig hårdt, er der efter min mening også kun én måde, vi kan gøre det på, nemlig ved at hente nogle af de penge, som vi i dag henter på erhvervsjendomme, på parcelhuse. Jeg tegner her kun mig selv, men det er et særstandpunkt, som jeg har givet udtryk for under valgkampen, og som jeg synes der er grund til at fastholde, også fordi der vist er en vis forståelse for det rundt omkring. Jeg vil derfor sige, at hvis der er noget galt ved de tre forslag, der er lagt frem, så er det altså efter min mening, at de ikke udstrækker reglerne til at gælde for parcelhuse, for det er på parcelhuse, stigningerne har været størst. Det er dér, hvor den faste ejendom er aldeles uproduktiv, og det er sådan set mærkeligt, at håndværkerne og butikshandelens og landbrugets organisationer ikke protesterer mod den diskrimination, der finder sted, mod dette, at de skattefrie værdistigninger på parcelhuse øger inflationen, dræner statskassen og dræner lånemarkedet for den kapital, som ellers skulle have været brugt til produktive investeringer.

Jeg vil gerne citere en undersøgelse foretaget af Industrirådet, hvor det som konklusion bl. a. hedder:

„Parcelhusejerne har siden 1969 løbet med de kapitalgevinster, som skulle have sat industrien i stand til at producere mere og derved skabe arbejdspladser. Dansk kapital er så at sige suget op i uproduktive ejendomme.“

Jeg mener, at løsningen på dette problem på et eller andet tidspunkt, hvor disse ting

[Bertel Haarder.]

sammen med spørgsmålet om beskatning af ejerboliger forhåbentlig bliver løst i en helhed, må være, at man lempet kapitalvindingskatten, så den ikke bliver en skat på ren inflation, hvorved man tapper et i forvejen trængt erhverv, men således at man lempet kapitalvindingskatten og til gengæld gør den generel, så parcelhusene også kommer med.

(Kort bemærkning).

Steen Folke (VS):

Jeg vil kun lige sige, at jeg ikke ser nogen som helst interesse i at følge debatten i det reaktionære Finanstidende. Det eneste, man kan bruge fra Finanstidende, er tørre tal, og jeg mener ikke, at de tal dér, deres størrelsesorden i hvert fald, er helt ved siden af.

Ministeren for skatter og afgifter (*Svend Jakobsen*):

Jeg vil gerne takke de mange ordførere, der har givet udtryk for at ville medvirke til en hurtig revision, hurtig gennemførelse af ændringer i den eksisterende lov om særlig indkomstskat.

Jeg understregede stærkt i mine indledende bemærkninger, at der foreligger et sådant behov, og at de 3 forslag, der er til behandling i dag, tager sigte på en revision af den eksisterende lovgivning. Derfor må jeg sige til hr. Steen Folke, at det forslag, som regeringen har fremsat, ikke har sit udgangspunkt i venstres forslag. Det har sit udgangspunkt i den eksisterende lovgivning, på samme måde som venstres forslag har det.

Jeg vil derefter godt gøre et par bemærkninger om ting, der har været rejst her under førstebehandlingen. Jeg vil gerne til det, hr. Kampmann og senest hr. Bertel Haarder nævnte om henstandsbestemmelserne, sige, at vi jo for, jeg tror det er 2 år siden, fik indsat en henstandsbestemmelse i § 7 B. Jeg er da parat til at se på, om der er ting i denne henstandsbestemmelse, der skal tages op til nyvurdering, og se på, om vi kan finde en formulering, der er mere hensigtsmæssig end den eksisterende.

Jeg vil derefter til hr. Ove Jensen sige, at jeg forstod bemærkningerne således, at man også fra fremskridtspartiets side erkender,

at udvalgsarbejdet må koncentreres om de 3 øvrige forslag. Jeg betragter det som et til-sagn om også fra fremskridtspartiet at medvirke til en hurtig løsning på denne lovgivning.

Så vil jeg gerne sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at der jo også i regeringens forslag er lagt op til, at en række af disse bestemmelser skal kunne anvendes på jordfordeling, der har fundet sted i 1974, og at man for de afløste jordrentebrug skulle kunne gå tilbage helt til 1973. Vi foreslår det ikke som en generel bestemmelse, på samme måde som det radikale venstre gør, men som en mulighed for den enkelte for at få sine ting omregnet efter de nye bestemmelser. Og når vi gør det, så er det, fordi den formulering, som det radikale venstre foreslår, ville føre til, at man skal tage alle disse sager op til nyvurdering. Men det er klart, det er et af de punkter, som det ville være naturligt at se på under udvalgsarbejdet.

Jeg skal gøre en enkelt bemærkning til hr. Arne Bjerregaard, som talte meget om dette med inflationen og inflationsbeskatningen. Jeg mener hr. Arne Bjerregaard gik så langt, at han var ved at komme ind i problemer med hensyn til, at vi beskatter den dyrtidsregulering, altså den inflationsdækning, som lønmodtagere og andre får, som lønindkomst. Til trods for at det jo ikke dækker de faktiske prisstigninger, så indgår det i det beskatningsmæssige grundlag. Jeg beder hr. Arne Bjerregaard være opmærksom på dette, når han går så vidt, som han gør i betragtningerne over inflationsbeskatningen.

Jeg vil derudover gøre den bemærkning, at hr. Arne Bjerregaard sagde, at regeringen giver 8 pct. og ikke mere til at dække prisudviklingen. Det er ikke korrekt. Det skal jo dels sammenholdes med det førstegangstillæg på 20 pct., regeringen foreslår, dels sammenholdes med, at vi foreslår kronefradraget ændret fra 20.000 kr. til 60.000 kr., hvilket især er en væsentlig hjælp for de mindre landbrugere, som jeg forstod hr. Arne Bjerregaard i væsentlig udstrækning talte for, og også en hjælp for dem, der har enkeltomsætning, men i mindre grad en hjælp for dem, som har mange omsætninger, der falder ind under beskatningen af særlig indkomst.

I den forbindelse vil jeg gerne sige til hr.

[Ministeren for skatter og afgifter.]

Ømann, at det er ministeriets vurdering, at forslaget, som det ligger fra regeringens side, vil give lidt større provenu end den eksisterende bestemmelse. Det bestred hr. Ømann. Jeg må her pege på, at de virkninger, der følger af at nedsætte førstegangstillægget fra 30 pct. til 20 pct., spiller en væsentlig rolle for de noget større omsætninger. I denne forbindelse opvejes det jo ikke, når det er de virkelige store gevinster, der er tale om, af, at beløbet i den sidste ende forhøjes fra 20.000 kr. til 60.000 kr. Og hertil kommer så forhøjelsen af procenten for den reelle beskatning fra 65 til 75.

Jeg skal derefter gøre en enkelt bemærkning om det, som mange ordførere har været inde på, nemlig de bemærkninger, jeg gør i fremsættelsen, hvor jeg siger, at vi ikke anser dette som den endelige løsning på de problemer, der knytter sig til værdistigninger på jord og fast ejendom.

Jeg vil gerne sige endnu en gang, at vi betragter dette som en strengt nødvendig og hårdt tiltrængt revision af den eksisterende lov. Vi mener ikke, at man kan se den endelige løsning på disse problemer frigjort fra en række andre ting, en række andre beslutninger, som må træffes, herunder, som hr. Bertel Haarder nævnte, spørgsmålet om, hvordan den langsigtede parcelhusordning bliver, spørgsmålet om, hvordan vi kan tilrettelægge de fremtidige finansieringsformer. Må jeg her pege på det forslag til folketingsbeslutning, som det radikale venstre og socialdemokratiet på et tidligere tidspunkt fremsatte i folketinget. Lad mig også pege på de beslutninger, som måtte blive truffet vedrørende andre fradrag i hele vort skattesystem.

Jeg vil gerne i denne forbindelse understrege, at vi anser det for langt vigtigere at sætte ind over for årsagerne til prisstigningerne end at sætte ind over for de konstaterede værdistigninger. Vi må prioritere indsatsen over for de faktorer, som er årsag til de prisstigninger, som skaber de vanskeligheder, vi skal søge at råde bod på her, højest.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg har ikke mange bemærkninger at gøre. Jeg skal gentage takken for den sympati, der har været vist fra forskellig side over for det nye princip, som vi har foreslået indført,

med at indføre en pristalsregulering af en eller anden art i loven om særlig indkomstskat. Så må vi se, om denne sympati kan omsætte sig i praksis i skatteudvalget.

Må jeg lige sige til hr. Ømann, der sagde, at den lovgivning angående særlig indkomstskat, der fylder 90 sider — sådan opfattede jeg hr. Ømann — er en lovgivning, vi ikke kan være bekendt. Nej, det skal jeg da såmænd ikke bestride. Den blev i sin tid gennemført af socialdemokrater og SF mod samtlige andre i folketinget, så det kan da godt være, at det er en rigtig bedømmelse. Men så var det jo også rimeligt af hr. Ømann at arbejde med på, at vi fik en lov, som vi kunne være bekendt.

Om dette med at henvise til 2½ pct.s reglen, der fyldte de 5 sider, sagde hr. Ømann, at til gengæld var virkningen god. Jeg ved nu ikke, hvor god virkningen var, for hvis en mand flytter fra Nordjylland og skal sælge sit hus deroppe, så måtte han bære, så længe reglen var gældende, de 2½ pct. Der var der nemlig ikke pres på salget af ejendomme. Og flyttede han så til København, hvor der dengang var stor efterspørgsel efter ejendomme, måtte han igen betale de 2½ pct. Det var en slags stavnsbinding af folk.

Hr. Bertel Haarder var inde på, at parcelhuse burde være inde under loven. Jeg kan næsten gentage, hvad jeg i sin tid sagde, da socialdemokraterne og SF gennemførte den nuværende lovgivning om særlig indkomstskat. Jeg advarede dengang stærkt imod loven, sagde, at den var erhvervsfjendsk og først og fremmest vendte sig imod landbruget, og at det var urimeligt at gennemføre den stramning, som de lagde op til. Jeg ved ikke, om hr. Bertel Haarder står helt så ene i venstre, som han lod det give indtryk af. Jeg mindes en finansminister for ikke så længe siden, der sagde, at hvis andre kom på tanken, ville han da meget gerne drøfte, om vi kunne beskatte parcelhusene.

Så sagde ministeren endelig noget, som jeg tror at jeg må gøre en enkelt bemærkning om. Ministeren gjorde korrekt opmærksom på, at det også efter det socialdemokratiske forslag ville være muligt at få de nye regler til at gælde for mageskifter i 1973. Er det korrekt? Men jeg gør opmærksom på, at dette skulle ske efter ansøgning. Ja tak, så har vi det. Den lille mand, som skal passe sagen selv, opdager det sandsynligvis ikke,

[Bernhard Baunsgaard.]

men den dygtige sagfører skal nok følge med. Derfor er det helt bevidst, at vi har sagt, at det *skal* ske, ikke, at det *kan* ske, når man bliver opmærksom på det og søger om det.

Ømann (SF):

Jeg beklager, at jeg skal spille tingets tid på en korrektion, men da det ikke er første gang, hr. Bernhard Baunsgaard har stået heroppe og sagt noget forkert, så er det nødvendigt at give ham denne lille påmindelse. Jeg tror, det er pædagogisk korrekt at gøre det.

Denne lov om særlig indkomstskat blev indført med socialdemokratiske og radikale stemmer i det herrens år 1960. Derefter skete der det, at en radikal finansminister fortød, hvad der var vedtaget, og tog parcelhusene ud af beskatningen. Det var hr. Kjeld Philip. Sådan var forløbet i dette. Jeg synes, det er en nødvendig korrektion.

Jeg skal ikke tage op en debat om provenuet. Nu kan vi jo se i udvalget, hvad disse provenuberegninger i virkeligheden hviler på. Jeg vil bare sige som mit indtryk, at med den kvalitet af sager, som har bragt provenuet op på 600 mill. kr., så er der en væsentlig del af dem, der bliver klippet væk, i det øjeblik man har et hundfradrag på 60.000 kr. og har en forhøjet procentberegning til 8. Lad os så se, hvem der får ret.

Så overrasker det mig lidt, at skatteministeren ikke har andet at sige til mig end dette om provenuet. Jeg synes, der ville være god anledning til at gribe an i den idé, jeg gav ham, om at smide alt dette her makværk væk, hele denne lovgivning, der fylder op mod 100 sider, og som nu kommer op derover, hvis dette vedtages, og så indføre en ganske enkel omsætningsskat på alle ejendomme.

Jeg er ganske sikker på, at partiet venstre vil være interesseret i sådan noget. Jeg er ganske sikker på, også efter de udtalelser, vi har hørt her i dag fra hr. Bernhard Baunsgaard, at dette parti er modent, hvis der bliver pirket lidt ved det, til at indføre også en beskatningen for omsætning af parcelhuse. Jeg synes, at det var en idé, der sådan var værd at arbejde med, og når jeg har talt med folk fra forskellige partier, så har jeg ikke mødt lutter uvilje. Lysten til at slippe

ud af den gang lovgivning, som vi her står og behandler, har jo været overordentlig stor hos forskellige medlemmer her i tinget.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det er jo lidt vanskeligt at diskutere med folk, når de ikke engang gør sig den ulejlighed at høre efter, hvad man siger. Jeg vil gerne gentage, at ansvaret for den gældende lovgivning om særlig indkomstskat hviler alene på SF og socialdemokraterne. Er man utilfreds med, at parcelhuse ikke er indført i den, så kunne SF have stillet det som betingelse i sin tid, og vi ved jo nok, hvordan forholdene var dengang: så var det blevet opfyldt.

Jeg gentager, at hvis det er rigtigt, at vi ikke kan være lovgivningen bekendt, så er ansvaret alene SF's og socialdemokraternes. Det var, hvad jeg sagde, og der er ingen grund til at trække det tilbage, for dette er forholdene.

(Kort bemærkning).

Ømann (SF):

Vi havde ansvaret for en smule skærpelse af de rester, der var tilbage af den særlige indkomstskat, efter at de radikale havde været med til at maltraktere den. Det var jo det, der forelå. Og for øvrigt var der også et forhandlingsgrundlag mellem socialdemokraterne og SF om, hvorvidt vi skulle inddrage parcelhusene. Det lykkedes ikke, og jeg tror, hr. Bernhard Baunsgaard godt ved hvorfor.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal kun understrege, at SF gennemførte loven, de må tage ansvaret for det. Den lille skærpelse, som hr. Ømann taler om, det var den, der var erhvervsfjendsk, det er den, der er grunden til, at vi bruger denne eftermiddag til at drøfte særlig indkomstskat.

Arne Bjerregaard (KR):

Man kan jo næsten efter den sidste debat glæde sig over, at man ikke kan have nogen lod eller del i denne lov.

Må jeg sige til hr. Ømann, som ønsker, at vi skal have omsætningsskat på ejendomme,

[Arne Bjerregaard.]

at det ville dog være at lægge et uhyrligt stavnsbånd på samtlige ejere af ejendomme i dette land. Jeg synes, vi har haft nok af disse stavnsbånd.

Lad mig så sige til skatte- og afgiftsministeren med hensyn til inflationsbeskatningen, at en ejendomsbesidder også bliver inflationsbeskattet af sin indkomst, lige så vel som andre bliver beskattet af den. Skal han også inflationsbeskattes af sin investerede kapital, så vil det sige, at man plukker to steder. Man plukker altså, hvis man mente, det første var at plukke af indkomsten, og bagefter vil man plukke af den investerede kapital. Så ved jeg nok, at man vil sige: ja men han har lånt nogle af pengene, og de, der så bliver snydt, er de såkaldte obligati- onsejere. Jeg kan i alt fald ikke se, at det kan rage staten; det er i alt fald ikke staten, der har tabt ved dette.

Med hensyn til de 8 pct., så er der kun 8 pct.s stigning i forhold til det nuværende lovforslag, det, regeringen har fremsat i 1975. Der er reelt tale om en stigning på 8 pct. Nå ja, det kan godt være, jeg kom til at sige 30.000 kr. før i stedet for de 40.000 kr., som man har været så velvillig at lægge i bunden, men det bliver kun de mindste ejendomme, der får nogen reel gevinst af så lille et beløb.

Jeg må gentage, også til skatte- og afgiftsministeren, at beskatter man stadig væk inflationen i erhvervslivet, så slagter man nu engang den høne, der lægger guldæg. Et af vores økonomiske dilemmaer i øjeblikket i dansk politik er sådan set, at vi er begyndt at slagte denne høne, derfor ser det så sort ud for vort erhvervsliv.

Aksel Pedersen (V):

Hr. Ømann var inde på en omsætnings- skat på handel med al ejendom i al almindelighed. Jeg synes jo nok, 2½ pct.s afgiften, som vi har haft, i den grad skæmmer, så det frister ikke til at prøve igen. Det var i realiteten en slags stavnsbånd, man indførte, og

det tror jeg det bliver meget vanskeligt at få partierne til at gå ind på igen.

Det, der kalder mig op, er nu mere en bemærkning fra hr. Bernhard Baunsgaard om, at dyrlægen og landmanden, der bor ved siden af, ikke føler den samme retfærdighed. Det er da klart, at det er rigtigt at gøre tingene retfærdigt, men det er muligt, at man ikke gør tingene mere retfærdige ved at indføre skat på dyrlægen, og det er jo det, diskussionen nødig skulle komme til at dreje sig om.

Min kollega hr. Bertel Haarder har været heroppe, og han har udtrykkelig i sit indlæg sagt, at det var et særstandpunkt i gruppen.

(Kort bemærkning).

Ømann (SF):

Jeg skal nok gøre det kort, og jeg kan slå to fluer med ét smæk.

Disse bemærkninger om stavnsbånd dækker jo enhver avancebeskatning. De dækker også en udformning af særlig indkomstskat på parcelhuse.

Spørgsmålet er: vil man udstrække denne beskatning til hele ejendomssalgsområdet, eller vil man ikke? Det er det, der er spørgsmålet. Der er ikke tale om, at den ene skat, den ene ordning, virker mere stavnsbin- dende end den anden.

Ove Jensen (FP):

Angående hr. Bertel Haarders bemærkning om, at fremskridtspartiet sætter rekord i stemmefiskeri ved at foreslå denne lov ophævet, så vil jeg gerne sige, at det, vi ønsker, altså er at skabe en lovgivning, der ikke forhindrer landets produktionsapparat i at blive udnyttet. Vi ønsker også at skabe en lovgivning, der kan afskaffe arbejdsløsheden, og som kan nedbringe vores store gæld til udlandet. Hvis det samtidig kan skaffe os rekord i stemmetal, så er det selvfølgelig udmærket, men det er altså ikke det, der er hensigten.

[Ove Jensen.]

Til skatte- og afgiftsministeren vil jeg sige, at det er rigtigt forstået, at vi under udvalgsarbejdet vil koncentrere os om at få loven lempe på alle mulige områder, nu da vi ikke kan få den totalt ophævet. Vi er nemlig ikke et alt-eller-intet-parti.

Kommunisterne mener, at vores linje ikke er klar. Den er ganske klar: vi ønsker denne lov om særlig indkomstskat ophævet nu og den almindelige indkomstskat ændret over en 5—6-årig periode, begyndende med en skattefri bundgrænse på 19.000 kr. i år og helst 60.000 kr. til næste år.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Vi ved jo godt alle sammen, at dette er, skal jeg kalde det brændbare områder, så derfor vil jeg nødig have, at der er nogen, der går fra diskussionen med en forkert opfattelse.

Det, jeg gerne ville have lejlighed til at præcisere, var det, som hr. Aksel Pedersen gentog fra mit tidligere indlæg om dyrløgen og husmanden. Jeg sagde udtrykkelig, at husmanden føler det uretfærdigt, og jeg kunne nu gentage, at det er derfor, vi foreslår, at de 125.000 kr. skal være fri også for husmanden. Så vil der være skabt nogenlunde retfærdighed, idet vi har undtaget almindelig beboelse fra beskatning.

(Kort bemærkning).

Bertel Haarder (V):

Ja, jeg må altså berøve hr. Ove Jensen den opfattelse, at det er erhvervsvenligt at begunstige den flugt over i uproduktiv fast ejendom, som vi har set de seneste år. Det er det mest erhvervsfjendtlige, der overhovedet er sket. Dansk kapital er suget op i huse i stedet for, at vi kunne have haft den til rådighed til erhvervsinvesteringer. Det er altså det mest både ansvarsløse og erhvervsfjendtlige, fremskridtspartiet her står for.

Indvendingerne er jo ikke rigtige. Man siger, at det bare bliver overvæltet på prisen. Det kan man ikke. Folk har til alle tider, når de som unge har skullet etablere sig, enten i huse eller i erhverv, sat sig i lige så meget gæld, som de overhovedet kan bære. Det har bestemt priserne. Man kan ikke lægge sådan en kapitalvindingsskat oven i prisen.

Det passer overhovedet ikke. Det er ikke noget gyldigt argument imod kapitalvindingsskatten.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Det var til hr. Ømann med hensyn til stavnsbånd. Ja men det viser sig jo netop, at den kapitalvindingsskat, vi i øjeblikket har, virker som stavnsbånd, idet ejendoms handler i Danmark næsten er gået i stå nu. Det, som hr. Ømann ønsker, er altså, at de enkelte mennesker efterhånden af sådan en omsætningsskat skal være stavnsbundne det sted, hvor de nu engang har bosat sig.

Fuglsang (DKP):

Der er talt en del om, at denne beskatning kunne betyde noget i retning af at slagte en eller anden høne, som lagde guldæg. Ja men det, det drejer sig om, er jo at beskatte og inddrage værdier, som der ikke er nogen som helst produktiv dækning for, og som endnu mere undrages en produktiv anvendelse. Det er almindeligt kendt, som også hr. Steen Følke sagde, at en af hovedårsagerne til vores vanskeligheder er hele den inflation, som følger i sporet på den spekulationsstigning, som finder sted her.

Der er talt om provenuet, som det skal indbringe. Ja vel, det er én side af sagen, men den anden side af sagen for mig er, at der bør gøres, hvad gøres kan, for at standse denne ødelæggende spekulation og de deraf følgende virkninger.

Med hensyn til, at jeg ikke mener, fremskridtspartiets linje var klar: jo, den er meget klar. Jeg ønsker bare, at de flest mulige mennesker skal lære den at kende.

(Kort bemærkning).

Ove Jensen (FP):

Til hr. Bertel Haarders bemærkninger vil jeg sige, at loven har den virkning, at erhvervs livet ikke kan udfolde sig frit. Den har den virkning, at unge driftige folk, som har initiativ og virkelyst, ikke kan bringe det til udfoldelse. Det giver altså til slutresultat, at vi på flere områder, både inden for landbrug og inden for industri, får en for lille produktion, som skader vores handelsbalancetal og er medvirkende til øget arbejdsløshed. Det er altså nogle af de væsent-

[Ove Jensen.]

ligste grunde til, at vi ønsker loven ophævet.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Jeg har kun to korte bemærkninger, jeg gerne vil gøre.

Den ene er til hr. Ømann, som var ked af, at jeg kun ville gøre en enkelt bemærkning før, nemlig om provenuet. Han ville gerne have en bemærkning om spørgsmålet om omsætningsskat også.

Nu forstod jeg på de senere bemærkninger fra ordførere, der faldt, at det flertal, som hr. Ømann ridsede op, ikke eksisterer i tinget. Men dertil kommer, at det er jo ikke så enkelt, at man kunne fjerne denne lov og så sætte en omsætningsskat ind. Det ligger rent faktisk sådan, at en af årsagerne til at afvise fremskridtspartiets forslag jo bl. a. er de muligheder, der i så fald åbnes for at føre indkomst over, altså det, man kender i dag og tidligere har kendt med at flytte fra indkomst og over til særlig indkomst. Det vil i så fald kunne fortsætte, men ikke blive beskattet, og derfor kan en sådan omlægning ikke finde sted, uden at det må ske i sammenhæng med andre ting. Men jeg kan sige, vi har ikke en overvejelse, der går i den retning, hr. Ømann her nævner.

Jeg skal derefter til hr. Arne Bjerregaard sige, at det ikke er tilstrækkeligt med den forhøjelse, vi nu fik fra 30.000 kr. til 40.000 kr. Rent faktisk indeholder det forslag, vi har lagt på folketingets bord, et fradrag på 60.000 kr. Jeg håber, at det bringer os tættere sammen om den løsning, som jeg forstod hr. Arne Bjerregaard var parat til at medvirke til. Dertil kommer, at det jo ikke bare er for 1975, vi forhøjer den variable procent fra 6 til 8, det er jo også for de år, der ligger forud for 1975.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg bliver nødt til at korrigere ministeren. Når jeg siger 8 pct., så må ministeren jo, jeg havde nær sagt tro på mine ord. Man har nedskåret den faste procent med 10, og tager man den variable procent, så bliver det 18 pct. mere end efter det givne forslag. Når vi så tager de 10 pct. fra det faste fradrag,

bliver der kun 8 pct. tilbage efter almindelig dansk regning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Kulturudvalget (6/3 75):

Udtræder: Bertel Haarder

Nyt medlem: Hovmand.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 7. marts, kl. 11 med følgende dagsorden:

1) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

2) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af skattekontrolloven. (Ændringer vedrørende for sen indgivelse af selvangivelse).

3) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om skibsregistrering.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om folkeskolen [af Tove Nielsen m. fl.].

5) *Første behandling af:*

Forslag til skolelov [af Halvggaard m. fl.].

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om fritidsundervisning m. v. [optaget af Tove Nielsen].

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om Statens Uddannelsesstøtte [optaget af Tove Nielsen].

dannelsesstøtte [af Freddy Madsen m. fl.].

8) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om fuld anvendelse af midlerne i Statens Ud-

Mødet hævet kl. 17.11.
